

Süperkritik Akışkan Ortamında Tanecik Büyüklük Tasarımı

Örnek Çalışma

J. of Supercritical Fluids 51 (2010) 404–411

Contents lists available at ScienceDirect

The Journal of Supercritical Fluids

journal homepage: www.elsevier.com/locate/supflu

Particle size design of digitoxin in supercritical fluids

Ceren Atila, Nuray Yıldız*, Ayla Çalımlı

Ankara University, Faculty of Engineering, Department of Chemical Engineering, 06100 Tandoğan, Ankara, Turkey

Süperkritik Akışkanların Uygulama Alanları

Ekstraksiyon

Sentez

Mikrokapsülleme

Kromatografi

Saflaştırma

Tanecik tasarıımı

Tanecik büyüklüğü ↓

↗ Etkin yüzey alanı ↑

↗ Çözünürlük ↑

↗ Biyoygulanabilirlik ↑

Kontrollü salım ↑

Doz miktarı ↓

Yan etki ↓

- * Kontrol edilemeyen tanecik büyüklüğü
- * Geniş büyüklük dağılımı
- * Aşırı miktarda çözücü kullanımı
- * Üründe çözücü artığı
- * Çözücü uzaklaştırma sorunları
- * Taneciklerin özelliklerinde bozunma

SKA

Süperkritik Ortamda Taneciklerin İncelenmesi için Uygulanan Süreçler

1. Süperkritik akışkanların *çözücü* olarak kullanıldığı süreçler

Süperkritik çözeltilerin ani genleşmesi

(RESS, Rapid Expansion of Supercritical Solutions)

2. Süperkritik akışkanların *anti-çözücü* olarak kullanıldığı süreçler

2.1 Gaz/süperkritik akışkan anti-çözücü

(GAS/SAS, Gas / Supercritical Fluid Anti-Solvent)

2.2 Aerosol çözücü ekstraksiyon sistemi

(ASES, Aerosol Solvent Extraction System)

2.3 Süperkritik akışkanlarla dağılımı yükseltilmiş çözelti

(SEDS, Solution Enhaned Dispersion by Supercritical Fluids)

3. Süperkritik akışkanların *çözünən* olarak kullanıldığı süreçler

Gazla doyurulmuş çözeltiden ya da süspansiyondan tanecik oluşumu

(PGSS, Particles From Gas-Saturated Solutions / Suspensions)

Süperkritik çözeltilerin ani genleşmesi (RESS)

Ani genleşme
 10^{-4} - 10^{-6} s

- * SKA yoğunluğu ↓
- * SKA çözme gücü ↓
- * Aşırı doygunluk ↑

Süperkritik çözeltilerin sıvı çözücü içerisinde ani genleşmesi
(Rapid Expansion of a Supercritical Solution into a Liquid Solvent, RESOLV)

Süperkritik çözeltilerin sulu çözelti içerisinde ani genleşmesi
(Rapid Expansion from Supercritical to Aqueous Solutions, RESAS)

Amaç

Süperkritik Akışkan Ortamında (RESS)
Dijitoksin ve Glimepridin
Tanecik Büyüklüğünün İncelenmesi

Materyal ve Yöntem

ISCO-Sitec modifiye SFX 220 süperkritik akışkan ekstraksiyonu ve RESS sistemi

RESS işletme parametreleri

Dijitoksin

- * İşletme basıncı ($P_{iş}$) : 100 bar
- * İşletme sıcaklığı ($T_{iş}$) : 45°C
- * Öngenleşme sıcaklığı ($T_{öngen}$) : 90, 100, 110°C
- * Akış hızı (q) : 2.5, 5, 7.5 ml/min
- * Püskürme uzaklığı ($L_{püs}$) : 3, 5, 7 cm
- * Gaz dağıtıci (nozzle) türü : Kapiler ($d=50\text{ }\mu\text{m}$, $L=3\text{ mm}$)
- * Yardımcı çözücü (etanol) : % 5 (v/v)

Glimeprid

- * İşletme basıncı ($P_{iş}$) : 100 bar
- * İşletme sıcaklığı ($T_{iş}$) : 45°C
- * Öngenleşme sıcaklığı ($T_{öngen}$) : 90°C
- * Akış hızı (q) : 7.5 ml/min
- * Püskürtme uzaklığı ($L_{püs}$) : 3, 5, 7 cm
- * Gaz dağıtıçı (nozzle) türü : Kapiler ($d=50\text{ }\mu\text{m}$, $L=3\text{ mm}$)
- * Yardımcı çözücü (etanol) : % 5 (v/v)

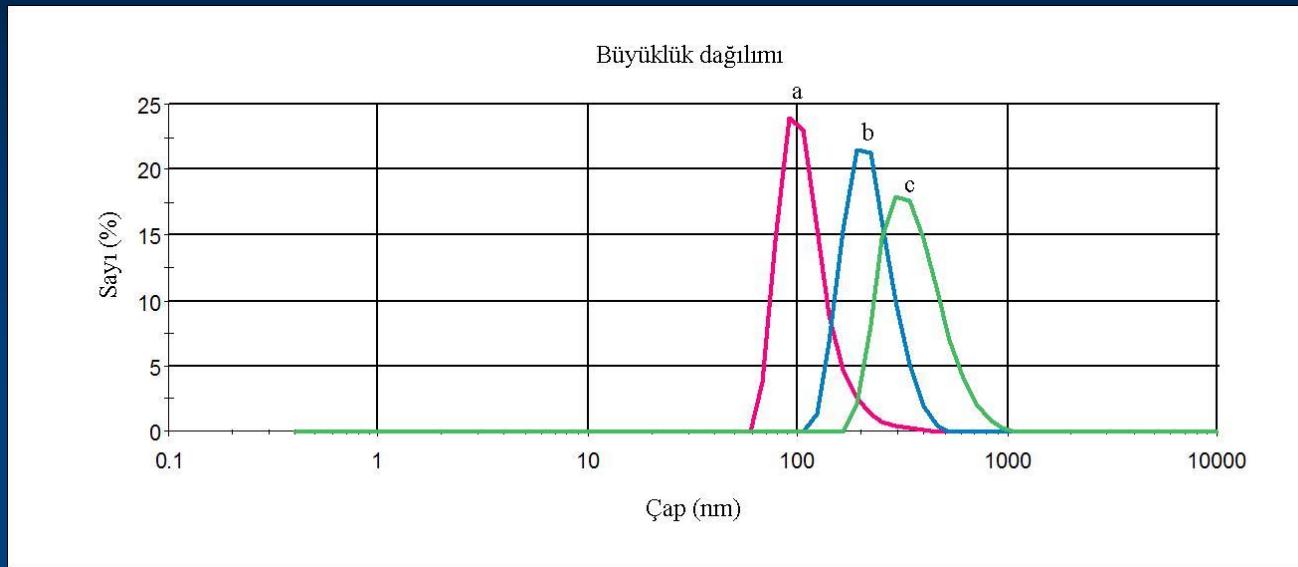
Analizler

- ✿ Dinamik ışık saçılım (**DLS**)
- ✿ Taramalı elektron mikroskopu (**SEM**)
- ✿ Geçirimli elektron mikroskopu (**TEM**)
- ✿ LC-MS

Araştırma Bulguları

Dijitoksin

1.1 Öngenleşme sıcaklığı etkisi

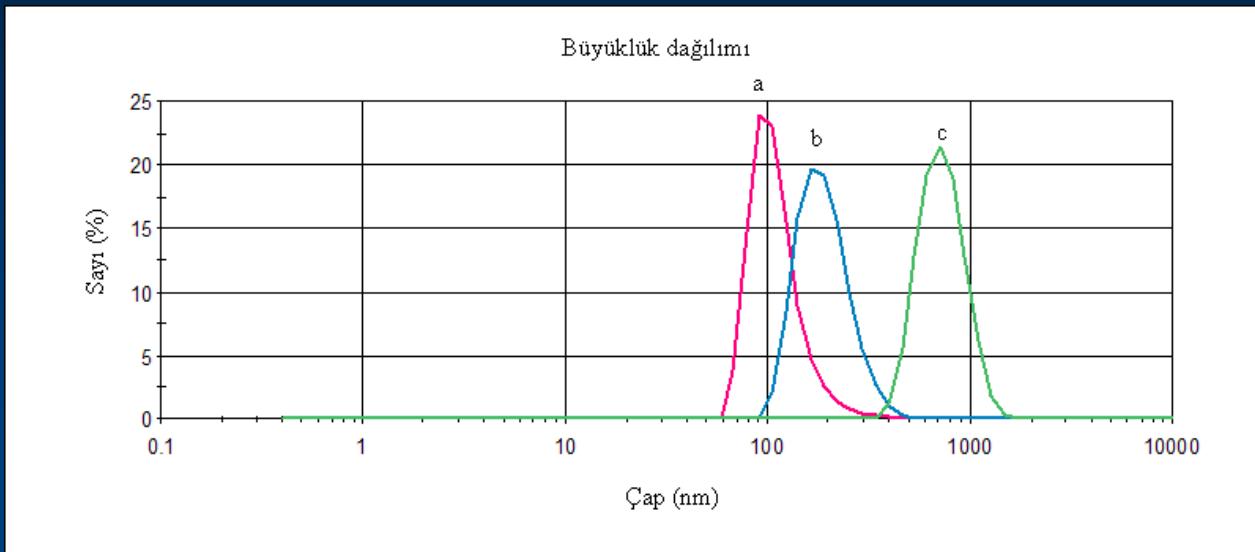
(a) 90 °C (b) 100 °C (c) 110 °C

$P_{iş}$ = 100 bar
 $T_{iş}$ = 45 °C
 q = 7.5 ml/min
 $L_{püs}$ = 7 cm

$$90 \text{ } ^\circ\text{C} \rightarrow 91 \text{ nm}^*$$
$$100 \text{ } ^\circ\text{C} \rightarrow 190 \text{ nm}^*$$

$$110 \text{ } ^\circ\text{C} \rightarrow 295 \text{ nm}^*$$

1.2 Akış hızı etkisi

(a) 7.5 ml/min (b) 5 ml/min (c) 2.5 ml/min

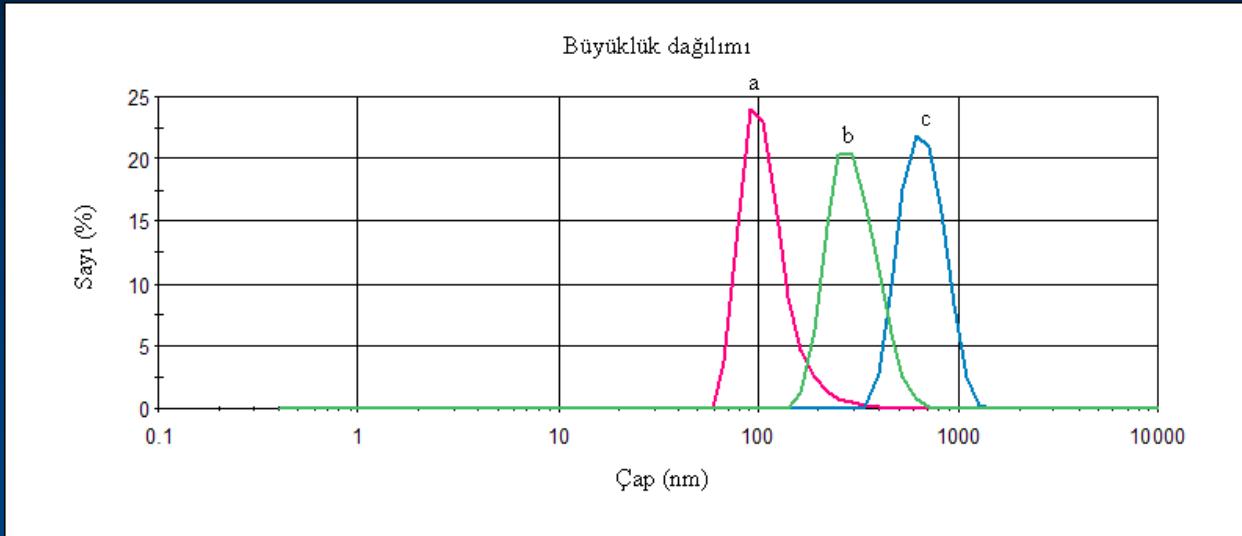
$P_{iş}$ = 100 bar
 $T_{iş}$ = 45 °C
 $T_{öngen}$ = 90 °C
 L_{pus} = 7 cm

2.5 ml/min → 712 nm*

5 ml/min → 164 nm*

7.5 ml/min → 91 nm*

1.3 Püskürtme uzaklığı etkisi

(a) 7 cm (b) 5 cm (c) 3 cm

$P_{i\$}$
 $T_{i\$}$
 $T_{öngen}$
 q

= 100 bar
= 45 °C
= 90 °C
= 7.5 ml/min

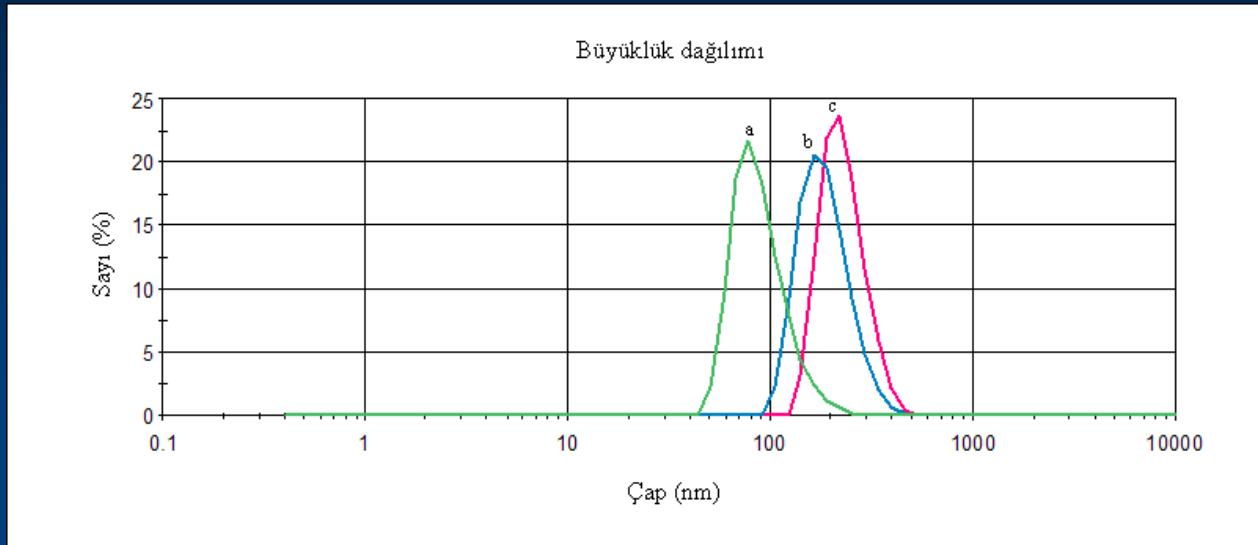
3 cm → 615 nm*

5 cm → 255 nm*

7 cm → 91 nm*

Glimeprid

2.1 Püskürtme uzaklığı etkisi

(a) 3 cm (b) 5 cm (c) 7 cm

$P_{iş}$ = 100 bar
 $T_{iş}$ = 45 °C
 $T_{öngen}$ = 90 °C
 q = 7.5 ml/min

3 cm → 78 nm*

5 cm → 164 nm*

7 cm → 220 nm*

Genel Değerlendirme

Dijitoksin

※ Akış hızı ↑

Tanecik büyüklüğü ↓

※ Püskürtme uzaklığı ↑

Tanecik büyüklüğü ↓

※ Öngenleşme sıcaklığı ↑

Tanecik büyüklüğü ↑

- ✿ $T_{ögen} = 90 \text{ } ^\circ\text{C}$, $L_{püs} = 7 \text{ cm}$, $q = 7.5 \text{ ml/min}$
- ✿ Sayıca en fazla olan taneciklerin sahip olduğu en küçük büyüklük “91 nm”
- ✿ Tanecik büyüklük dağılımı “68-458 nm”
- ✿ TEM görüntülerinde daha küçük tanecikler (7-322 nm)
- ✿ RESS süreci ile taneciklerin yapısı bozunmamış
(LC-MS analizi)

Glimeprid

✿ Püskürtme uzaklığı ↑ Tanecik büyülüğu ↑

✿ $T_{öngen} = 90^{\circ}\text{C}$, $L_{püs} = 3 \text{ cm}$, $q = 7.5 \text{ ml/min}$

✿ Sayıca en fazla olan taneciklerin sahip olduğu en küçük büyülüük “78 nm”

✿ Tanecik büyülüük dağılımı “50-255 nm”

✿ SEM görüntülerinde 85-457 nm tanecik büyülüüğü